USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **S. D.**, zastoupen JUDr. Helenou Dvornou, advokátkou, se sídlem Hurbanova 11, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2016, č. j. OAM 1103/ZA-ZA-ZA02-BE04-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2017, č. j. 1 Az 65/2016 - 35.

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce, státní příslušník Ukrajiny, přicestoval do České republiky v roce 2008. Dne 18. 12. 2015 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že vlast opustil z důvodu, že si půjčil peníze a potřeboval peníze vydělat. Žádost podal, protože potřeboval doklady, aby mohl na území České republiky pobývat legálně. Od roku 2008, kdy mu bylo uděleno správní vyhoštění, nemá upravený pobyt v České republice. Pokud by se vrátil na Ukrajinu, byl by okamžitě mobilizován do armády. Důvodem podané žádosti o mezinárodní ochranu je snaha o legalizaci pobytu a obava z možného povolání do ukrajinské armády.

[2] Rozhodnutím žalovaného č. j. OAM 1103/ZA-ZA-ZA02-BE04-2015, ze dne 21. 10. 2016 (dále „**napadené rozhodnutí**“), bylo rozhodnuto o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 18. 12. 2015 tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“), se neuděluje. Žalobcovu žalobu proti napadenému rozhodnutí Městský soud v Praze (dále „městský soud“) rozsudkem ze dne 27. 4. 2017, č. j. 1 Az 65/2016 - 35 (dále „napadený rozsudek“), zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku **kasační stížnost** z důvodu nesprávného právního posouzení [§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. V kasační

stížnosti stěžovatel tvrdí, že odůvodnění napadeného rozhodnutí nemůže obstát jako souladné se zákonem, resp. ústavně konformní a skutkové zjištění správního orgánu není správné.

[4] Odkaz na judikaturu Nejvyššího správního soudu v napadeném rozsudku, zabývající se problematikou odmítání služby v armádě, je podle stěžovatele nepřiléhavý. Stěžovatel se nevyhýbá vojenské povinnosti, neboť jak vyplývá z obsahu spisu, tuto základní vojenskou službu již v minulosti splnil, což doložil kopií vojenské knížky. Stěžovatel však odmítá podstoupit výrazné riziko nutnosti nástupu do ukrajinské armády, která nutí občany bojovat proti sobě navzájem, ačkoliv jsou občany jednoho státu. Stěžovatel má od svých rodičů informaci, že jej v místě jeho bydliště opakovaně hledaly neznámé osoby (nebylo s určitostí potvrzeno, zda se jednalo o zástupce Vojenské správy) za účelem nastoupení do armády a vedení bojů proti vlastnímu obyvatelstvu v oblasti Donbasu.

[5] Stěžovatel dále namítá, že podle čl. 15 odst. 3 Listiny základních práv a svobod nikdo nemůže být nucen vykonávat vojenskou službu, pokud je to v rozporu s jeho svědomím, nebo s jeho náboženským vyznáním. Stěžovatel odkázal i na čl. 20 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech. Žalovaný nedostatečně zjišťoval stav věci, nezohlednil a neinterpretoval veškerá jeho tvrzení a skutečnosti, které byly důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu, v jejich vzájemných souvislostech. Hlavním důvodem kasační stížnosti je absolutní nepřiléhavost srovnání branné a zcela legitimní občanské povinnosti s protiprávním a nelegitimním donucováním civilistů k účasti v bojích, které je aktem násilí a nerespektování lidských práv. Stěžovatel je věřící a uvedené praktiky jsou v rozporu s jeho osobním přesvědčením, stěžovatel odmítá riskovat život v konfliktu, který není legitimní válkou. Několik vrstevníků stěžovatele, kteří byli násilně donuceni k nástupu do armády, již během bojů zahynulo.

[6] Správní orgán podle stěžovatele rovněž nezvážil, že napadené rozhodnutí má velmi negativní dopad na soukromí stěžovatele a jeho a osobní život, neboť má již několik let v České republice družku a společně vychovávají její dceru. Zprávy použité správním orgánem nelze pokládat za hodnověrný ukazatel situace, ozbrojený konflikt na Ukrajině nemá ráz legitimní války, z uvedeného důvodu nelze považovat osoby, které se na konfliktu nechtějí podílet za osoby vyhýbající se vojenské povinnosti nebo dezertéry. Stěžovatel logicky nemohl obdržet z důvodu své nepřítomnosti na Ukrajině do vlastních rukou povolávací rozkaz, je však zřejmé, že pokud by se dostavil do země původu, tento rozkaz by zcela jistě obdržel, případně by byl donucen místní domobranou k boji i proti své vůli. Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit soudu k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve **vyjádření** ke kasační stížnosti uvedl, že kasační stížnost svým významem nepřesahuje zájmy stěžovatele a je na místě ji odmítnout. Otázka obav z nástupu do ukrajinské armády je již v judikatuře Nejvyššího správního soudu ustálena. Městský soud se s obavou stěžovatele vypořádal nejen na s. 4, v pasáži věnované vojenské službě (nikoliv základní vojenské službě jak stěžovatel podsouvá), ale i na s. 5 napadeného rozsudku. Soud se zabýval i možností nástupu do armády v současné době, kdy konstatoval, že na Ukrajině v současné době k povolávání vojáků v záloze nedochází a dosud mobilizování záložníci již byli zcela staženi z oblasti bojů. Žalovaný na závěr poukázal na to, že v případě stěžovatele je třeba, aby řešil svoji situaci v souladu se

zákonem o pobytu cizinců. Žalovaný navrhuje kasační stížnost odmítnout, případně jako nedůvodnou zamítnout.

[8] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je podána včas a je proti napadenému rozsudku přípustná, zabýval se proto otázkou, zda kasační stížnost podstatně přesahuje svým významem vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná. K tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (viz zejm. usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, všechna zde citovaná judikatura dostupná na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je **nepřijatelná**.

[9] Stěžejní kasační námitkou je to, že stěžovatel odmítá podstoupit riziko nástupu do ukrajinské armády, která nutí občany bojovat proti sobě navzájem, stěžovatel je věřící a uvedené praktiky jsou v rozporu s jeho osobním přesvědčením. Nejvyšší správní soud se otázkou obav z nastoupení do armády ve své judikatuře už opakovaně zabýval. Branná povinnost spojená s účastí na ozbrojeném konfliktu, by za určitých okolností mohla být významná z pohledu možného pronásledování z azylově relevantních důvodů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, který musí být vykládán v souladu s čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011, o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „nová kvalifikační směrnice“). Podle čl. 9 odst. 2 písm. e) nové kvalifikační směrnice může být za pronásledování mimo jiné považováno trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající mezi důvody vyloučení uvedené v čl. 12 odst. 2 této směrnice. Dále podle čl. 9 odst. 2 písm. b) a c) nové kvalifikační směrnice mohou být za pronásledování obecně považována také právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem, a také nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání (včetně případného takového nepřiměřeného trestání odepření výkonu vojenské služby z důvodu svědomí; k těmto otázkám viz zejména rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 – 24, ze dne 26. 2. 2016, č. j. 5 Azs 168/2015 – 36, a rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. 2. 2015 ve věci *Shepherd*, C-472/13, ECLI:EU:C:2015:117).

[10] Městský soud stěžovatelovu obavu z odvodu do armády neshledal důvodnou, neboť tato obava nezakládá odůvodněný strach podřaditelný pod § 12 zákona o azylu. Námitka rozporu výkonu vojenské služby se svědomím podle městského soudu neobstojí, neboť stěžovatel ve správním řízení pouze obecně uvedl, že nechce vzít do ruky zbraň a bojovat proti Ukrajincům. Městský soud se ztotožnil s názorem žalovaného, že nutnost vykonat vojenskou službu nelze vnímat ani jako vážnou újmu ve smyslu § 14a zákona o azylu, neboť ta je jednou z nejzákladnějších státoobčanských povinností. Za nenastoupení vojenské služby hrozí na Ukrajině trest odnětí svobody na 2-5 let, to však teprve v případě, že si dotyčný převezme povolávací rozkaz, k tomuto v případě stěžovatele nedošlo. Městský soud na závěr uvedl, že je mu známo, že na Ukrajině již k povolávání vojáků v záloze nedochází a dosud mobilizovaní záložníci byli zcela staženi z oblasti bojů a jsou postupně demobilizování.

[11] Nejvyšší správní soud odkazuje na svou předchozí judikaturu, v níž objasnil okolnosti, za kterých by mohla být žádost osob odmítajících nástup vojenské služby uznána důvodnou (viz např. rozsudek ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49, a ze dne 26. 2. 2016, č. j. 5 Azs 168/2015 – 36). Stěžovatel ani v žalobě, ani v kasační stížnosti nijak blíže neupřesnil, jakým způsobem mělo jeho vyznání ovlivnit nástup vojenské služby, nadto neuvedl žádný důkaz svědčící o tom, že by mu povolání do armády reálně hrozilo, nebo že mu již byl povolávací rozkaz doručen. Z ničeho tak neplyne, že by stěžovateli hrozil výkon vojenské služby a v důsledku toho případně i nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání v případě odepření výkonu vojenské služby z důvodu svědomí. Městský soud v souladu s judikaturou konstatoval, že nutnost vykonat vojenskou službu nelze vnímat ani jako vážnou újmu ve smyslu § 14a zákona o azylu. Branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu, akceptovanou i v mezinárodním měřítku, a službu v armádě při mobilizaci tak nelze považovat za ohrožení svévolným násilím vyplývajícím z ozbrojeného konfliktu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2016, č. j. 5 Azs 45/2016 - 32). S tím se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje. Námitka, že zprávy použité správním orgánem nelze pokládat za hodnověrný ukazatel situace, taktéž nezakládají přijatelnost kasační stížnosti. Stěžovatel se ve správním řízení dne 12. 10. 2016, tedy těsně před vydáním napadeného rozhodnutí, seznámil se zprávami, které žalovaný shromáždil, a nežádal o doplnění podkladů. K námitce stěžovatele o odkazu na nepřiléhavou judikaturu, Nejvyšší správní soud konstatuje, že jak usnesení ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31, tak usnesení ze dne 20. 4. 2016, č. j. 2 Azs 67/2016 - 24, na něž městský soud v odůvodnění odkázal, se týkaly otázky obav z odvodu do ukrajinské armády, resp. povolání k výkonu vojenské služby, a byly tak pro posuzovanou věc relevantní.

[12] Co se týče negativního dopadu do soukromí stěžovatele, žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že legalizace pobytu, které se stěžovatel domáhá, nelze považovat za důvod pro udělení azylu. Žalovaný se osobní situací stěžovatele zabýval, přičemž neshledal důvody pro udělení humanitárního azylu. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, a ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48), městský soud v tomto ohledu taktéž postupoval v souladu s ustálenou judikaturou.

[13] S ohledem na uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a městský soud se v napadeném rozsudku od této judikatury neodchyluje. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, ostatně stěžovatel žádný důvod přijatelnosti netvrdil. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[14] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

pokračování

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. listopadu 2017

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu